

Foto's uit een camera halen en bewerken

Bij digitale camera's worden de foto's opgeslagen op een geheugenkaart. Die kaart is op twee manieren te benaderen:

- met usb kabeltje tussen de camera en de computer
- door de geheugenkaart in een kaartlezer te stoppen.

Op school gebruiken we Windows XP, dat USB apparatuur meteen herkent.

Deze handleiding is niet alleen voor de camera op school bedoeld, maar in principe voor alle camera's.

Werken met de usb kabel

Verbind de camera met de computer en zet de camera aan. Soms moet er op de camera nog een schakelaartje in de goede stand gezet worden voor de verbinding met de computer. Als alles goed is, reageert Windows met een schermpje (rechtsonder) dat er nieuwe hardware is gevonden. Al snel laat Windows zien om welk station het gaat. Bijvoorbeeld de letter **G**:

Om een goed overzicht van alle stations en mappen te krijgen en bestanden te kunnen kopiëren, kun je het best Windows Verkenner starten (**Start - Programma's - Bureau-accessoires – Verkenner**), of sneller met de **Windows** (vlaggetje) **toets** en de letter **E**.

Soms komt er geen letter tevoorschijn, maar een pictogram met de naam van de camera. Al klikkend kun je de mappen op de geheugenkaart openen.

De foto's zijn meestal te vinden in de map "DCIM", maar die kan ook een andere naam hebben. Dat hangt van het merk af.

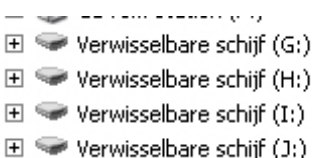
Als je de map hebt gevonden kun je aan de rechterkant van het scherm zien welke foto's erin zitten. Daarna kun je ze naar een netwerkmap kopiëren of naar je persoonlijke map (Mijn afbeeldingen).

Dit kopiëren is wel aan te raden, want de volgende gebruiker van de camera wist mogelijk jouw opnamen.

Als je de bestanden naar een eigen map gekopieerd hebt, is het wel aardig om daarna de opnamen op de geheugenkaart te wissen. Selecteer alle opnamen en druk op de **Delete** toets. Zo hoeft de volgende gebruiker niet te zoeken waar zijn of haar opnamen staan. En het voorkomt dat de kaart plotseling vol is.

Werken met de kaartlezer

Een kaartlezer kan ingebouwd zijn (bijvoorbeeld in een laptop) of een los apparaat zijn. In het laatste geval moet eerst de kaartlezer aangesloten worden op de usb aansluiting van de computer. Er verschijnen dan snel een aantal nieuwe stationsaanduidingen, zoals bijvoorbeeld G, H, I en J.

Start de Windows Verkenner en kijk of er stations bijgekomen zijn. Als er een vaste kaartlezer in de computer zit zijn deze stations altijd te zien. Als je in dat geval een geheugenkaartje in het goede "slot" van de kaartlezer stopt wordt het herkend en geeft de computer aan welke stationsletter gebruikt moet worden.

In het geval van een losse kaartlezer moet je gewoon proberen in station zich de geheugenkaart bevindt, door op de "plusjes" te klikken.

Hierna kunnen de gevonden foto's gekopieerd worden.
Gebeurt er niets, dan zit de kaart misschien niet goed in de kaartlezer.

Mapnamen

Geef de mappen met foto's namen waarin de datum zit (jaar - maand - dag) , gevolgd door eventueel een korte beschrijving. Bijvoorbeeld:

2008-05-13 schoolkamp. Zo zijn de opnamen gemakkelijk terug te vinden en weet je zelf wat er inmiddels gewist kan worden, want de foto's nemen heel veel plaats in op het netwerk. Bovendien kan de systeembeheerder gemakkelijker oude (werk)mappen vinden die geheel gewist kunnen worden.

Foto's verkleinen.

Voor de website, Word en e-mail bijlage zijn de foto's zoals ze uit de camera komen vaak veel te groot. Verkleinen is dus noodzakelijk. En dan niet het verkleinen door een foto aan een punt "beet te pakken" en kleiner te maken, maar echt het aantal "pixels" verminderen.

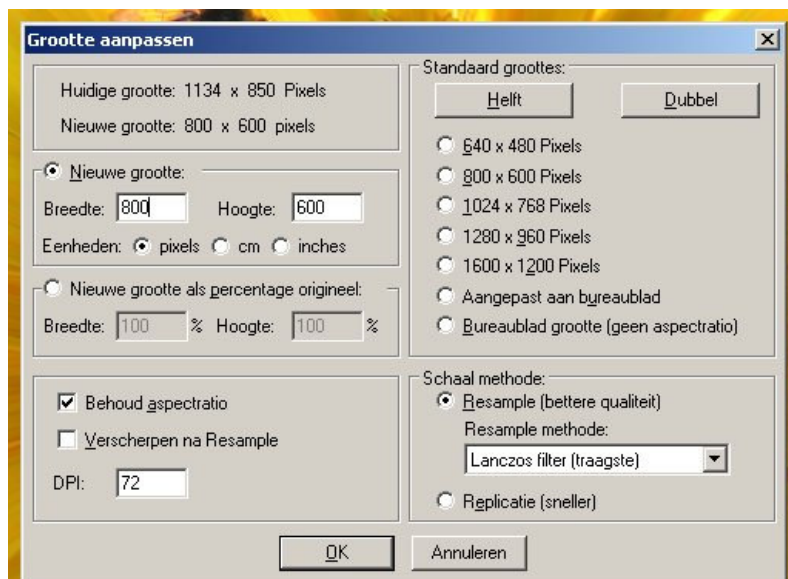
Een digitale afbeelding is samengesteld uit beeldpuntjes (pixels). Vaak zijn ze ruim 2000 pixels breed en zo'n 1500 hoog. Bij het verkleinen (naar bijvoorbeeld 800 pixels in de breedte) smeren we het beeld uit over minder beeldpuntjes. De kwaliteit wordt in principe minder, maar dat is in veel gevallen niet te zien.

Dat verkleinen kunnen we doen met het gratis programma **Irfanview**¹ dat op alle computers staat.

1 Start Irfanview met **Start - Programma's – Irfanview – Irfanview 4.00**.

2 Open de foto die je wilt verkleinen met: menu **Bestand** en dan **Openen**.

3 Klik dan op het menu **Afbeelding** en dan **Grootte wijzigen** (of de **Ctrl** toets + **R**) en het volgende scherm verschijnt:

4 Vul bij Breedte de nieuwe grootte van de afbeelding in (in dit geval 800 pixels). De breedte wordt in dezelfde verhouding verkleind, omdat er een **vinkje** staat bij **Behoud aspectratio**. Let erop, dat bij **Eenheden** "pixels" is gekozen. Klik op **OK** en vergeet niet om in het menu **Bestand** voor **Opslaan** te kiezen.

Irfanview kent veel meer mogelijkheden, zoals bijvoorbeeld de standaard afmetingen aan de rechterkant van het scherm, maar als die verhoudingen niet overeenkomen met

bijvoorbeeld het meer rechthoekige formaat van een Canon, dat wordt het resultaat niet fraai.

Draaien

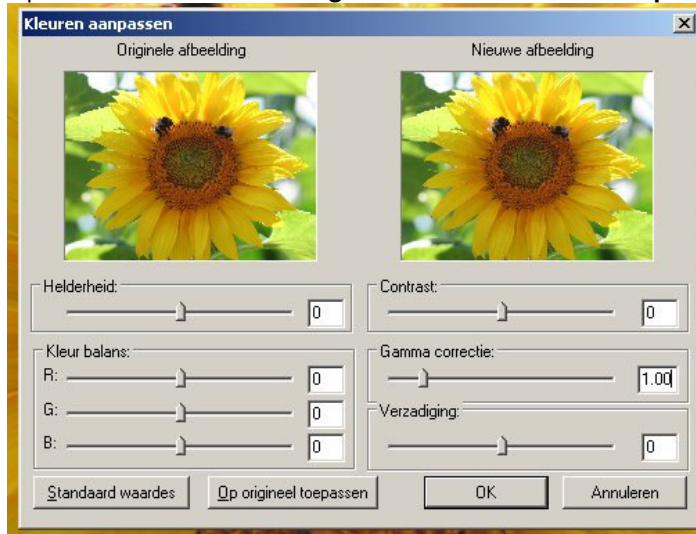
Staande foto's komen liggend uit de camera...

Voor de website en in Word documenten moeten die foto's gedraaid worden. Dat kan met het menu **Afbeelding** en dan kiezen voor **Linksom roteren** en **Rechtsom roteren** (de letters **L** en **R**). Als je de afbeelding een beetje wilt roteren (bijvoorbeeld omdat je een afbeelding een beetje scheef hebt gescand, of gewoon als artistieke uiting, kies dan in het menu Afbeelding voor **Aangepast roteren**. Opeens krijg je een Engelstalig scherm. Vul bij **angle** het aantal graden in dat de afbeelding geroteerd moet worden. Geef een halve graad op als 0.5 (op z'n Engels, dus punt i.p.v. komma).

¹ <http://www.irfanview.com/>

Kleuren aanpassen

Open in het menu **Afbeelding** het onderdeel **Kleuren aanpassen**:

Alle instellingen zijn te veranderen door aan de schuifknopjes te slepen. Je kunt ook een waarde invullen in de vakjes. Standaard staan ze allemaal op 0 (behalve gamma, dat staat op 1.00). In geval van nood kun je op de knop **Standaardwaardes** klikken en alle instellingen staan weer normaal.

Om de foto's goed te kunnen aanpassen, is het nodig dat de monitor goed afgesteld is. Voor een test kun je deze website gebruiken:

<http://www.hansonline.eu/service/calibratie.htm> (en dan het onderdeel helderheid en contrast)

Helderheid

Het kan bij flitsfoto's in grote ruimten nodig zijn om de foto iets lichter te maken. Er komen dan meer details tevoorschijn. En uiteraard zijn veel te lichte foto's weer donkerder te maken.

Contrast

Een foto die gemaakt is aan het strand, bij hoogstaande zon, kan een uitgebeten strand en donkere gezichten geven. Verlaag in dat geval het contrast door het betreffende pijltje naar links te slepen. Er komen dan meer details tevoorschijn.

Kleurbalans

Afbeeldingen voor de computer zijn opgebouwd uit de kleuren rood, groen en blauw. Die kleuren kun je naar behoefte versterken of verzwakken. Een sneeuwfoto bijvoorbeeld, kan soms te blauw zijn. Verminder in dat geval het blauw tot de afbeelding er goed uitziet. Hetzelfde geldt voor gescande afbeeldingen. Die zijn soms iets te rood. In dat geval helpt het verminderen van rood.

Gamma

De gammacorrectie wordt niet veel gebruikt, maar het effect is te vergelijken met contrast.

Verzadiging

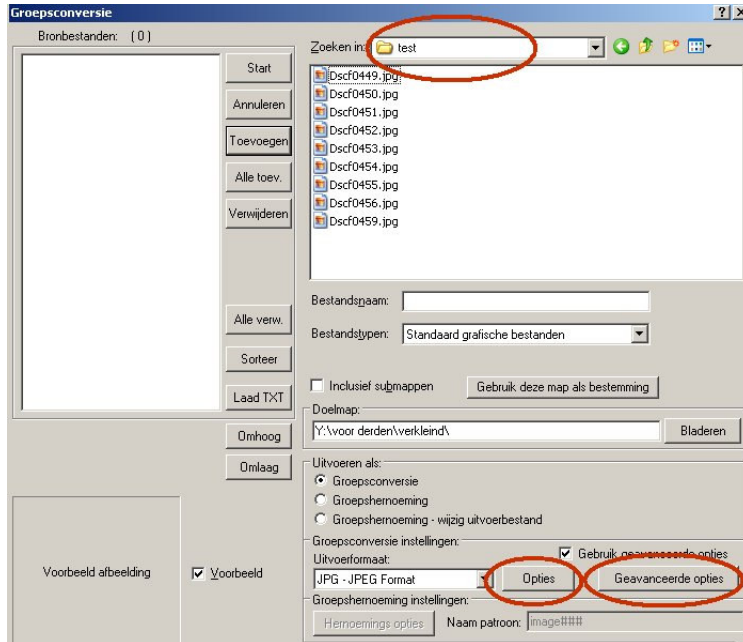
Dit is de mate waarin de drie kleuren (rood, groen en blauw) in een afbeelding aanwezig zijn. Bij veel verzadiging krijgen we een afbeelding met felle kleuren. Bij geen verzadiging hebben we een afbeelding in grijs tinten. (N.B.: dit is geen afbeelding in echte grijswaarden, zoals een zwartwitfoto; bij verzadiging "0" zijn er nog steeds drie kleuren aanwezig). Sommige camera's geven niet echt kleurige beelden. In dit geval kan de kleurverzadiging wat opgevoerd worden.

Batchbewerking

Hiermee kunnen handelingen worden verricht voor veel foto's tegelijk. In deze handleiding beperk ik mij tot het verkleinen van veel foto's tegelijk.

(N.B.: Verklein ze eerst en roteer dan pas de "staande" foto's).

1 Kies in het menu **Bestand** voor **Groepsconversie/Hernoemen** en het volgende scherm verschijnt:

2 Kies in het venstertje **Zoeken in** de map waar de originele foto's staan.

3 Geef in het venster **Doelmap** op waar de verkleinde foto's terecht moeten komen. (Dat moet een **andere** map zijn, want de verkleinde foto's houden dezelfde naam; als je dit niet doet, worden de grote foto's door de verkleinde overschreven).

4 Klik op de knop **Opties** en zorg ervoor dat er **niets** aangevinkt is (zie hieronder).

Dit voorkomt o.a. dat de EXIF informatie overgenomen wordt in de verkleinde foto. Deze informatie over cameragegevens zit in het .JPG fotobestand verstopt en maakt een foto

onnodig groot voor Word en internet.

5 Klik op **Geavanceerde opties**.

6 Geef een nieuwe breedte op en let erop, dat **Behoud aspectratio** aangevinkt is.

7 Klik op **OK**

8 Klik vervolgens in het scherm "Groepsconversie" op de knop **Start** en het verkleinen begint. Sluit daarna het venster "Groepsconversie klaar".

Hans Walrecht
juni 2008

